

วันหมดอายุ

เวลานี้ มีปัญหาหลากหลายเกิน คนชอบแสดง
"ความเห็น" โดยไม่หา "ความรู้" เลย

ป.อ. ปยุตโต

ดร.วิฑูรย์ สิมะโชคดี

พ จำได้ว่า เคยถามท่านอาจารย์ชัยณรงค์ มนเทียรวิเชียรฉาย (พิธีกรของรายการดัง "ไอคิว 180" เมื่อ 30 กว่าปีที่แล้ว) ว่า "ทำไมท่านจึงเลิกรายการนี้ไป ทั้งที่ยังมีคนดูอยู่อีกมาก โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาที่ติดตามดูอยู่ เพราะได้ความรู้ และมีประโยชน์อย่างยิ่ง"

ท่านอาจารย์ชัยณรงค์ มนเทียรวิเชียรฉาย ตอบอย่างไม่ต้องคิดเลยว่า "รายการนี้หมดอายุแล้วถึงเวลาของมันก็ต้องเลิก"

คำตอบของท่านอาจารย์ ทำให้ผมคิดถึงสังขรณ์ของศาสนาพุทธข้อหนึ่งที่ว่า "ทุกอย่างมีอายุขัยของมัน เมื่อมีเกิด ก็ต้องดับไปเป็นธรรมดา"

ทั้งคน ทั้งบริษัท และผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในโลกนี้ ก็หนีไม่พ้น "วันหมดอายุ" ซึ่งต้องล้มหายตายจากไปเมื่อหมดอายุของมัน

เพราะฉะนั้นเราจึงต้องทำทุกอย่างให้ดีที่สุด ภายใน "ช่วงเวลา" ที่เรายังเป็นที่ต้องการของสังคม" แต่ทันทีที่เลย "วันหมดอายุ" แล้วเราก็ต้องยอมรับความจริง ซึ่งอาจจะถูกสังคมมองข้ามหรือลืมในที่สุด

ในความเป็นจริงแล้ว ไม่มีใครรู้หรือทราบดีว่าสิ่งต่างๆ ที่เราทำ หรือที่เรานำเสนออยู่ตอนนี้ จะล้มหายหรือหมดอายุเมื่อไร วันหมดอายุอาจจะคือตลาดเข้ามาใกล้แล้วก็ได้ ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้นจริง เราก็จำเป็นต้องจบเรื่องเดิม และให้กำเนิดเรื่องใหม่ เราจะต้องสร้าง "สิ่งใหม่หรือของใหม่" ออกมาก่อนที่ "ของเดิม" จะถึงวันหมดอายุ

จึงมีแต่ต้อง "เตรียมพร้อม" ด้วยการปรับปรุง "สิ่งที่มีอยู่" ให้เป็น "ของใหม่ที่ทันสมัย" ก่อนที่ของเดิมจะหมดอายุ

คือถ้าไม่เปลี่ยนตัวเองให้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างยืดหยุ่นแล้ว เราก็คงไม่สามารถอยู่รอดต่อไปได้

เรื่องนี้ราชาการ์ตูนโลก (Walt Disney) ได้พูดไว้ว่า "สวนสนุกดิสนีย์แลนด์จะยังคงสร้างไม่เสร็จสมบูรณ์ตลอดไป เพราะถ้าสร้างเสร็จเมื่อไหร่อาจทำให้เกิดการรำลึกถึงว่าสิ่งที่สภาพที่สร้างเสร็จสมบูรณ์ไว้แล้วนั้น (รักษาสภาพปัจจุบันของสิ่งนั้นๆ) ต่อไป ซึ่งจะทำให้เราแม้แต่จะเสื่อมถอยลง เพราะไม่คิดไม่สร้างอะไรใหม่ๆ อีกต่อ

ไป" เหตุที่ดิสนีย์แลนด์ได้รับความนิยมอย่างมากตลอดมา โดยไม่เปลี่ยนไปนั้น ไม่ใช่เพราะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง แต่เป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาต่างหาก

สวนสนุกทุกแห่งในโลกจึงมีการสร้างหรือต่อเติมเสริมแต่ง "เครื่องเล่น" ใหม่ๆ ตลอดเวลาเพื่อให้คนเที่ยวแล้วมาเที่ยวซ้ำอีก เพราะมีเครื่องเล่นหรือมุมใหม่ๆ ให้นำติดตามเรื่อยไป

คน องค์กร และผลิตภัณฑ์ ก็ไม่ต่างจากนี้ ธุรกิจ และอุตสาหกรรมก็เหมือนกัน หากเรายึดติดกับ "สภาพตอนนี้" หรือต้องเป็นสภาพนี้ตลอดไป วันหมดอายุก็มีแต่จะใกล้เข้ามา เพราะจะมี คนใหม่ องค์กรใหม่ และสินค้าใหม่ๆ และสินค้าอื่นที่ใหม่ๆ ที่ทันสมัย และสดกว่ามาแทนที่เรา

ดังนั้น ถ้าเราไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง และพยายามหยุดอยู่ตรงสภาพปัจจุบัน สักวันหนึ่งเราก็จะถูกแทนที่ ถูกลืม และถูกปล่อยทิ้งไว้ให้อยู่ข้างหลัง

การต้องทำสิ่งต่างๆ ก่อนถึงวันหมดอายุนั้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เราจึงต้องอาศัย "งานวิจัยใหม่ๆ" หรือ "การนำเสนอคุณค่าใหม่ๆ" ให้กับตลาดหรือสังคมตลอดเวลา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเราต้องไม่กลัว และต้องพยายามไม่ให้เกิด "วันหมดอายุ" เกิดขึ้น คือต้องปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงของที่มีอยู่ก่อนถึงวันหมดอายุให้กลับกลายเป็นของที่สุดใหม่ และยังมีอายุใช้งานได้อีกต่อไป เหมือนกับ "ไม่มีวันหมดอายุ"

คำคมที่ว่า "Why Not The Best?" หรือ "ทำไมไม่ทำให้ดีที่สุด จุดนั้นหรือเวลานั้นๆ" จึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับการประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม และคุณภาพชีวิตของเราทุกคน

"การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง" (Continuous Improvement) จึงเป็นเรื่องที่ทำให้เราสามารถขยาย (วันหมดอายุ) ให้นานออกไปอีก

Just One More Step ครับผม !